

— Πάρ' ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν πέλεκυν.

ἽΟ στρατιώτης ὑπήκουσε.

— Τώρα κόψε μου τὸ χέρι, καὶ θὰ μείνῃ εἰς χεῖράς των τὸ χέρι μου, ἀλλὰ τὴν σημαίαν δὲν θὰ μου τὴν πάρουν.

ἽΟ στρατιώτης ἐνδοιάζει τρέμων ὑπὸ τῆς συγκινήσεως. Οὐχ ἦττον ὁμως ἀναπηδᾷ ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦ ἀμαξίου, ὑφ' οἷ τὸν πέλεκυν καὶ κκταφέρων μετὰ μεγάλης δυνάμεως ἀποκόπτει τὴν ἄκρην χεῖρα ἄπὸ τοῦ καρπού, καὶ οἱ μὲν πολέμοιοι γίνονται κύριοι τῆς ἀποκοπίσεως χεῖρός, ὁ δὲ Πασχάλης, — διότι ὁ Πασχάλης ἦτο ὁ ἀτρόμητος σημαιοφόρος — ἀπαλλαγείς τῶν σιδηρῶν δακτύλων, ἀνασείει τὸν πῆχυν ἔρημον τῆς χεῖρός, καὶ σπεύδων πρὸς τὸν διοικητὴν του, παραδίδει αὐτῷ σῶαν τὴν ἐμπειπιστευμένην αὐτῷ σημαίαν.

Σημειωθείς ἐν τῇ ἀναφορᾷ τῆς ἡμέρας, ἐκοσμήθη τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ διὰ τοῦ παρασήμου, ἕνεκα τῆς περιφανεστάτης αὐτοῦ πράξεως.

Ε'

Ἐν τῷ οἰκίσκῳ τῆς μάμμης τοῦ Πασχάλῃ ἐπεκράτει κατῆφεια καὶ λύπη βαθυτάτη. Αἱ ἐκ Βελφόρτης εἰδήσεις ἤρχοντο ἀραιότεραι καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔπαυσαν.

Ἡ Μαρία χαίρουσα καὶ ἀγαλλομένη ἐπὶ τῇ ἀνδρείᾳ τοῦ νεαροῦ τυπογράφου, ἀγανακτοῦσα δὲ κατὰ τοῦ γραφέως ἕνεκα τῆς ἀνανδρίας αὐτοῦ, ἤρχετο καθ' ἑκάστην εἰς τὸν οἰκίσκον καὶ ἀνεγίνωσκε τὰς ἐφημερίδας εἰς ἐπήκουον τῆς ἀγαθῆς μάμμης τοῦ Πασχάλῃ, καὶ ἐπὶ ὥρας συνδιελέγοντο περὶ τοῦ ἀπόντος νέου, ὥστε ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη ἐγένετο οὕτως ἐνθερμότερα· διότι ἡ Μαρία τον ἡγάπα ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας καὶ δὲν το ἀπέκρυπτεν ἤδη. Ἡ δὲ γηραιὰ μάμμη ἐπαρηγορεῖτο διανοομένη ὅτι καὶ ὁ ἰδικός της — ἐὰν ἐπανήρχετο — θὰ εὕρισκε γυναῖκα χαριεστάτην καὶ σφόδρα ἀγαπῶσαν.

Ἄλλὰ φεῦ! ὁ πόλεμος ἐξηκολούθει, αἱ ἦτται ἐπῆρχοντο ἀλλεπάλληλοι, εἰδήσεις δὲν ἤρχοντο. Ἡ δὺσμοιρος μάμμη ἐτήκετο, αἱ δυνάμεις αὐτῆς ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλειπον, καὶ πρῶϊαν τινὰ τὰ βλέφαρα αὐτῆς ἐκურτῶθησαν, ὠχρότης κηρίου περιεχύθη ἐπὶ τοῦ προσώπου της, ὡς τὴν ὠχρότητα τὴν διδούσαν εἰς τοὺς θνήσκοντας τὸ μεγαλεῖον μαρμαρίνου ομοιώματος.

— Ἀγάπα τον, κόρη μου, τὸν καϊμένον τὸν Πασχάλῃν μου, εἶπεν ἡ θνήσκουσα, καὶ μετὰ τὰς λέξεις ταύτας — αἴτινες ἦσαν καὶ αἱ τελευταῖαι — ὁ θάνατος ἐσφράχισε τὰ γέλιπ της.

— Αὐτὸν καὶ μόνον θ' ἀγαπῶ ἐψιθύρισα ἡ νεᾶνις, καὶ ἡ μάμμη ἐσβέσθη ἡρέμα, δακρύουσα μόνον διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ πρὶν ἀπέλθῃ, τὸ τέκνον ὅπερ ἐλάτρευε.

Τῆς εἰρήνης ὑπογραφείσης, ἐπανῆλθεν πρῶτος ὁ Παῦλος ἐξ Ἀλγερίας καὶ ἐκμαύρωνεν ἐν τῷ περιπάτῳ ἐπιδεικνύων τὴν πλατεῖαν ἐρυθρὰν ζώνην του καὶ τὴν ὠραίαν γλαυκόχρουν βράκαν. Ἄνευ ἀναβολῆς ἐζήτησε τὴν Μαρίαν παρὰ τῶν γονέων της, ἀλλ' ἡ νεᾶνις ἀπεποιήθη ῥητῶς δηλώσασα εἰς τοὺς οἰκείους αὐτῆς ὅτι ἀμετάθετον ἔχει ἀπόφασιν νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν ἀνδρεῖον σημαιοφόρον, ὅστις εἶχε μνηύση ὅτι ὅσον οὐπω ἔρχεται.

Ἡ ἐπάνοδος τῶν πυροβολητῶν ἐγένετο ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει. Πάντες οἱ κάτοικοι συνελθόντες ἐν τῷ σταθμῷ τοῦ σιδηροδρόμου, ὑπεδέξαντο τοὺς ἀνδρεῖους ἐπευφημοῦντες. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν ἐβάδιζεν ὁ Πασχάλῃς, ὑψωμένην ἔχων τὴν ἠκρωτηριασμένην χεῖρα καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς κρατῶν τὴν σημαίαν κκτεσπαραγμένην ὑπὸ τῶν σφαιρῶν. Πάντες ἦσαν συγκεινημένοι καὶ ἐδάκρουν, ἔχοντες τὰ βλέμματα προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου παρασήμου τοῦ κοσμοῦντος τὸ στῆθος τοῦ ἀνδρεῖου συμπολίτου των.

**

Μετὰ ἕνα μῆνα ἡ Μαρία καὶ ὁ Πασχάλῃς ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των, καὶ εὐθὺς μετέβησαν εἰς τὸ κοιμητήριον εἰς ἐπίσκεψιν τῆς γηραιᾶς μάμμης, τῆς γενναίας ἐκείνης πρεσβύτιδος. Περὶ τὸν μαρμαρίνον σταυρὸν τοῦ τάφου ἐφύοντο ἴα εὖσομότατα. Ὁ ἥλιος ἔδυνεν εἰς τὸν ὀρίζοντα καὶ σιωπῇ ἄκρα ἐπεκράτει ἐν τῷ ἱερῷ ἐκείνῳ χώρῳ. Ὁ Πασχάλῃς δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα. Ἡ Μαρία ἀπεμάκρυνεν αὐτὸν ἐκείθεν, ἵνα διασκεδάσῃ τὰς λυπηρὰς αὐτοῦ ἀναμνήσεις· διερχομένη δὲ πρὸ τοῦ μαυσωλείου ἐνδόξου τινὸς στρατηγοῦ ὑπὲρ Πατρίδος πεσόντος, ἡ νεαρὰ σύζυγος ἀνέγνω χρυσοῖς γράμμασιν ἐγγεγλυμμένα ἐπὶ τοῦ μέλανος μαρμαρίου τάδε:

Τὸν ἔρωτα τὸν ἀκραϊνῆν κρατῶναι
τοῦ ἥρωος τὸ δάκρυ.

[Ἐκ τῆς Γαλλικῆς].

Π. Ι. ΦΕΡΜΟΣ.

Ὁ Βάλτερ Σκῶτ τόσο εἶχε συνειθίσῃ εἰς τὴν ἐργασίαν, ὥστε μόλις ἀνλαθὼν ἀπὸ βαρυτάτην ἀσθένειαν καὶ μόλις δυνάμενος νὰ κρατῇ τὴν γραφίδα ἤρχισε γράφειν πάλιν. Μάτην οἱ ἰατροὶ συνεβούλευον αὐτῷ νὰ παύσῃ ἐργαζόμενος. — Νὰ μὴ ἐργάζωμαι; εἶπεν ἡμέραν τινὰ εἰς τὸν ἰατρὸν του· εἶνε τὸ ἴδιον ὡς νὰ βάλῃ τις τὴν ἐψάνην τοῦ κκρῆ ἐπάνω εἰς τὸ πῦρ καὶ νὰ τῆς εἴπῃ «Μὴ βράζης». Προσέθετο δέ· «Ἄν μείνω ἀργός, θὰ παραφρονήσω.»